

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 43Csp/2/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1717203619
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Uhrík
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2022:1717203619.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok, v konaní pred sudcom JUDr. Pavlom Uhríkom, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovaným: 1/ M. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXXX/XX, XXX XX O., 2/ O. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., o zaplatenie 4.417,48 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť istinu, spolu s príslušenstvom, ktorá bola žalovanému v 1. rade a žalovanému v 2. rade priznaná rozsudkom Okresného súdu Pezinok č.k. 43Csp/2/2017 - 67 zo dňa 26.02.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 05.05.2018, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd priznáva žalobcovi voči žalovanému v 1. rade a žalovanému v 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré budú žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade povinní zaplatiť do troch dní odo dňa právoplatnosti uznesenia o výške trov konania, pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 22.05.2017 domáhal, aby súd zaviazal žalovaných na zaplatenie žalovanej istiny vo výške 4.417,48 € spolu s úrokom vo výške 124,08 €, úrokom z omeškania 3,24 €, úrokom 10,45 % ročne z nezaplatennej istiny 4.429,31 € od 27.04.2017 do 10.05.2017, úrokom 10,45 % ročne z nezaplatennej istiny 4.417,48 € od 11.05.2017 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 8 % ročne z nezaplatennej istiny 4.429,31 € od 27.04.2017 do 10.05.2017, úrok z omeškania vo výške 8 % ročne z nezaplatennej istiny 4.417,48 € od 11.05.2017 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 8 % ročne z nezaplatených úrokov 124,08 € od 27.04.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 16.12.2011 so žalovanými uzatvoril Úverovú zmluvu č. XX/XXX/XX, na základe ktorej žalovaným poskytol peňažné prostriedky vo výške 7.000,00 €. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaní zaviazali splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver aj s príslušenstvom boli žalovaní povinní splatiť do 20.12.2021.

3. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaní porušili svoje zmluvné povinnosti, preto ich žalobca listom zo dňa 21.02.2017 vyzval na predčasné splatenie poskytnutého úveru. Žalovaní na výzvu nereagovali, preto žalobca dňa 26.04.2017 úver zosplatnil. Žalovaní po zosplatnení úveru do dňa podania žaloby dlžnú sumu neuhradili. Riadnych úrokov sa žalobca domáhal až do riadneho zaplatenia. Úrokov z omeškania sa žalobca domáhal z titulu omeškania žalovaných s úhradou peňažného záväzku.

4. Žalovaní sa k žalobe vyjadrili na pojednávaní konanom dňa 26.02.2018, kde záväzok voči žalobcovi nespochybnili a uviedli, že nemajú dostatok finančných prostriedkov na splatenie dlhu.

5. Súd prvého stupňa rozsudkom zo dňa 26.02.2018 rozhodol tak, že žalovaný 1/, 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne istinu vo výške 4.417,48 € spolu s úrokom do zosplatnenia úveru vo výške 124,08 €, úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.541,56 € od 27.04.2017 do 10.05.2017, úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.529,73 € od 11.05.2017 do zaplattenia, všetko v splátkach po 100,- € mesačne, vždy k 15. dňu príslušného kalendárneho mesiaca, počnúc dňom 15.05.2018 s tým, že nezaplattením ktorejkoľvek splátky včas sa zosplatňuje celá nezaplattená časť istiny, vo zvyšku žalobu zamietol a priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. Voči rozsudku súdu prvého stupňa podal žalobca ako oprávnená osoba v lehote stanovenej zákonom odvolanie.

7. Odvolací súd rozsudkom č.k. 5Co 114/2019 - 209 zo dňa 22.03.2022 vo výroku I. v časti priznaných splátok rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie; vo výroku II. rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovaný 1/, 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 10,45 % ročne zo sumy 4. 429,31 € odo dňa 27.04.2017 do 10.05.2017 a úrok vo výške 10,45 % ročne zo sumy 4.417,48 € odo dňa 11.05.2017 do zaplattenia, najneskôr do dňa 20.12.2021, do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku; vo zvyšnej časti, t. j. úroku z úveru odo dňa 21.12.2021 do zaplattenia istiny rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II potvrdil. Odvolací súd zároveň žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

8. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že otázka nároku veriteľa zo spotrebiteľského úveru na zmluvné úroky i po predčasnom zosplatnení úveru z dôvodu porušovania povinnosti dlžníka splácať úver v dohodnutých splátkach riadne a včas už bola v súdnej praxi vyriešená, rozhodnutím NS SR zo dňa 16.06.2020, sp. zn. 5Cdo/42/20, na ktoré nadväzovali i ďalšie rozhodnutia dovolacieho súdu (napr. 1Cdo/94/19, 8Cdo/135/20, 9Cdo/6/20). 10. V uvedenom rozhodnutí dovolací súd dospel k záveru, že zákon o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch komplexne nerieši všetky otázky týkajúce sa úverového zmluvného vzťahu, medzi iným ani otázku, na akú dobu je dlžník povinný platiť úroky z poskytnutého úveru, vzťah úrokov z úveru a úroku z omeškania, výšku úrokov z omeškania, ktoré sú predmetom Obchodného zákonníka, keď zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods. 6, písm. d/ ObZ. Tzv. absolútnym obchodom a bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy o úvere je potrebné pri posudzovaní tohto právneho vzťahu vychádzať z ustanovení Obchodného zákonníka, teda zo zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. Zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná, pričom jednou z jej náležitostí je uvedenie doby trvania zmluvy (§ 9 ods. 2, písm. d) zák. č. 129/2010 Z.z.). V súčasnej právnej úprave zmluvy o úvere absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka, alebo zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splattenia úveru. Za situácie, že dlžník porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na aký sa z veriteľom dohodol. Dlžník disponuje peňažnými prostriedkami, zmluvné povinnosti porušil a z tohto porušenia nemôže profitovať, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná. Veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle plattenia takejto odmeny zostáva nedotknutý, aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškание k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje i povinnosť platiť úroky z omeškania. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platiť úroky z úveru až do zaplattenia istiny úveru. Takéto dojednanie postavenie spotrebiteľa zhorší pokiaľ by totiž spotrebiteľ musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splattenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavovali cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn., že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Dojednanie, podľa ktorého by dlžník mal zaplatiť úroky z úveru až do úplného zaplattenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti predstavuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Išlo by o porušenie ust. § 53 ods. 1 OZ. Žalobcovi ako veriteľovi teda i po zosplatnení úveru patria úroky z úveru ako vopred stanovená cena peňazí, avšak len za dobu trvania zmluvy, keďže dohodnutá

výška úrokov je priamo determinovaná počtom dojednaných splátok a trvaním zmluvy. Odvolací súd preto vo výroku II. zmenil tú časť výroku, ktorá sa vzťahovala na úroky z úveru za čas po zosplatnení úveru, teda od 27.04.2017, s tým, že úrok z úveru patrí najdlhšie pri dojednaných 120 splátkach len po dobu desiatich rokov, t. j. do 20.12.2021, kedy malo dôjsť ku splatnosti poslednej splátky úveru. Vo zvyšnej zamietajúcej časti úroku z úveru odo dňa 21.12.2021 do zaplatenia istiny rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP). Odvolateľ výslovne nenamietol priznanie úroku z omeškania vo výške 5% ročne (namiesto 8%). Úrok z omeškania za oneskorenú úhradu zmluvného úroku uplatňoval len pri úroku 124,08 € (do zosplatnenia úveru). Odvolací súd úroky z úveru nevyčíslil konkrétnou sumou, napriek ich priznaniu do 20.12.2021, keďže zo skutkového stavu ustáleného súdom prvej inštancie (pre odvolací súd záväzného), nevyplýva, či a v akom rozsahu žalovaní v priebehu sporu úver splácali, ktorý záujem v spore deklarovali. 13. Odvolateľ opodstatnene namietal, že súd prvej inštancie vôbec neobjasnil „momentálne sociálne pomery“ žalovaných, pre ktoré umožnil splácať istinu v splátkach len vo výške 100 € mesačne. Sociálne pomery žalovaných nevyplývajú ani zo súdneho spisu. V časti splátok bolo preto potrebné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie (§ 389 ods. 1 písm. b) CSP), v ktorom žalovaným poskytnú priestor na preukázanie ich pomerov, ktoré by priznanie splátok mali odôvodňovať. Následne súd umožní sa k tejto otázke a žalovanými produkovaným dôkazom umožní vyjadriť protistrane. Pri prípadnom určení splátok súd prihliadne na princíp proporcionality, keď splátky nemôžu byť priznané vo výške, akoby k predčasnému zosplatneniu úveru nedošlo. Pokiaľ žalovaní zostanú pasívni, súd splátky žalovaným neprizná a v novom rozsudku súd doplní paričnú lehotu na zaplatenie plnenia, priznaného v rozsudku zo dňa 26. februára 2018. S priznaním splátok súdom počíta i nový Civilný sporový poriadok, keď v ustanovení § 231 a § 232 ods.4 CSP. V odvolacom konaní žalobcoví úspešnému v podstatnej napadnutej časti odvolací súd priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP).

9. Podľa § 231 zák. č. 160/2015 Z. z. CSP rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

10. Podľa § 232 ods. 4 zák. č. 160/2015 Z. z. CSP ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

11. Súd sa v konaní zaoberal len zrušenou časťou pôvodného rozhodnutia vo vzťahu k možnosti úhrady istiny a príslušenstva v splátkach.

12. Žalovaným poskytol možnosť sa k tejto otázke opätovne vyjadriť a to výzvou zo dňa 17.07.2022, v ktorej súd žalovaných žiadal o preukázanie majetkových a sociálnych pomerov odôvodňujúcich priznanie splátok dlžnej sumy.

13. Na výzvu zo strany súdu reagovala žalovaná v 1. rade, ktorá uviedla, že splátky vo výške 100,- € uhradza riadne, včas, nevynechala žiadnu splátku a po žiadosti voči žalobcovi o vyčíslenie dlžnej sumy jej ten uviedol sumu dlhu, ktorá sa nezhodovala so sumou, s ktorou pracovala so súdom. Vzhľadom na tieto skutočnosti žiadala súd o zistenie skutočného dlhu voči banke.

14. V konaní bola zo strany žalovaných vznesená požiadavka o možnosť vykonať úhradu dlhu v splátkach vzhľadom na ich momentálne sociálne pomery. Súd vyzval žalovaných na preukázanie majetkových a sociálnych pomerov odôvodňujúcich priznanie splátok dlžnej sumy. Žalovaná na výzvu súdu zo dňa 14.07.2022 reagovala podaním zo dňa 15.07.2022 doručeným súdu dňa 18.07.2022, avšak žiadnym spôsobom svoju žiadosť relevantným spôsobom odôvodňujúcim jej umožnenie úhrady dlžnej sumy v splátkach nepreukázala.

15. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, že žalovaného v 1. rade a žalovanú v 2. rade spoločne a nerozdielne zaviazal zaplatiť istinu, spolu s príslušenstvom, ktorá bola žalovanému v 1. rade a žalovanému v 2. rade priznaná rozsudkom Okresného súdu Pezinok č.k. 43Csp/2/2017 - 67 zo dňa 26.02.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 05.05.2018, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

16. Žalobca mal vo veci plný úspech, preto mu súd v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. O výške náhrady trov konania podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Pezinok. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.